

Istorijska filozofija 3

Vrsta: Skripta | Broj strana: 232 | Nivo: Filozofski fakultet, Beograd

НЕМАЧКА КЛАСИЧНА ФИЛОЗОФИЈА

Sretno sjedinjenje mnogostruktih duhovnih pokreta, dovelo je na kraju 18. i u početku 19. veka do takovog procvata filozofije u Nemačkoj, koji se u istoriji evropskog mišljenja može usporediti samo s velikim razvojem grčke filozofije od Sokrata do Aristo tela. U jednom intenzivnom i podjednako ekstenzivno moćnom razvitu, nemački je duh u kratkom razmaku od četiri decenija (1780-1820) stvorio takvo izobilje izvanredno zamišljenih i sve strano izgrađenih sistema filozofskog pogleda na svet, kakvo se više nigde ne nalazi zbijeno na tako uskom prostoru, i u svima se celokupne misli prethodne filozofije povezuju u posebne i izrazite tvorevine. One se u svojoj celokupnosti pojavljuju kao zreo plod dugog rastenja iz koga bi, još i danas jedva primetno, trebale nicati klice jednoga novog razvitka.

Ova sjajna pojava imala je svoj opšti uzrok u neusporedivoj aktivnosti duha, s kojom je nemačka nacija tada opet s novom snagom preuzela i dovršila kulturni pokret renesanse, koji je u njoj bio prekinut spoljašnjom silom. Ona je - što predstavlja jedinstveni događaj u istoriji - doživela vrhunac celokupnog unutrašnjeg razvijanja u isto vreme, kad je njena spoljašnja istorija dospjela najniže sta nje. Kad je politički bila nemoćna, stvorila je svoje mislioce i pe snike, koji su osvojili svet. Pobedonosna snaga ležala je baš u savezu između filozofije i pesništva. Istovremeno nastala Kanta i Goetea i povezivanje njihovih ideja od strane Illera - to su odlučujuće crte onog vremena. Ovom zajednicom naj višeg kulturnog rada, u kojoj su se pesništvo i filozofija među sobno podsticale na najsajnija ostvarenja, nemački je narod ponovno postao nacionijom. U njoj je on ponovno našao supstanciju svoga duha; iz nje su proistekle intelektualne i moralne snage, uz pomoć kojih je on u toku sledećeg veka došao u položaj, da tu svoju nanovo stečenu nacionalnost potvrdi i u spoljašnjem svetu.

Istorijska filozofija je stoga na ovome mestu najuže povezana s istorijom opšte književnosti, a odnosi i podsticaji neprestano se međusobno isprepliću. To se karakteristično pokazalo u naročitom i konačno odlučnom značenju, koje je u toj povezanosti pripalo este tičkim problemima i pojmovima. Time se, za filozofiju otvorio jedan novi svet, koji je ona dosada dodirivala samo po vremenim pogledima i koji je sada prisvojila kao obećanu zemlju. Sadržajno, a i formalno, u njoj su prevladali estetički principi, a motivi naučnog mišljenja isprepleli su se s motivima umetničkog doživljaja, da bi stvorili veličanstveno pojmovno svetsko pečiščvo.

Zanosni čar, kojim je književnost tako uticala na filozofiju počivao je uglavnom na istorijskoj univerzalnosti. S Herderom i Goeteom započinje ono, što mi po njima nazivamo svetskom književnošću: svjesno izgrađivanje vlastite obrazova nosti prsvajanjem svih velikih misaonih stvaralaštva celokupne ljudske istorije. Kao nosilac ovoga zadatka, pojavljuje se u Nemačkoj romantička škola. Analogno tome, razvila se iz obilja isto rijskih podsticaja i filozofija: ona je posegnula za idejama antike i renesanse svesno ih produbljujući, ona se s razumevanjem udu bila i na takve misaone puteve, koje je prosvetiteljstvo odbacilo, a završila je kod Hegela s time, da je samu sebe shvatila kao siste matsko sažimanje, koje prožima i oblikuje sve što je ljudski duh dotada mislio.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com